

Освітнє середовище Нової української школи

Світ визнав, що добробут, освіта та здоров'я людини є головними чинниками якості її життя, а якість освіти — основною метою, пріоритетом розвитку суспільства в ХХІ столітті. Тому не випадково серед характеристик так званого індексу розвитку людського потенціалу, за яким Програма розвитку ООН порівнює рівень соціального і економічного розвитку різних країн, показник освітньої діяльності є одним з трьох основних індикаторів в інтегрованій оцінці якості людського життя.

За замірами освітніх показників таких поважних міжнародних організацій як Міжнародна асоціація з оцінювання якості освіти (LAEА), Міжнародної асоціації з оцінювання шкільної успішності (IEA), Міжнародного інституту планування освіти (МІРО), Інституту освіти ЮНЕСКО, рада з освіти Європейського союзу щодо якості освіти у 2017 році Сінгапур знаходиться на першому місці, Фінляндія – другому, Литва – сьомому, Польща — одинадцятому, а Україна займає тридцять дев'яте місце.

За оцінками індексу розвитку людського потенціалу Україна належить до когорти держав з середнім рівнем і водночас її рівень освіти відповідає індексів країни з високим рівнем розвитку людського потенціалу. Варто зауважити, що протягом останніх років ми втрачаємо окремі позиції щодо якості освіти.

Якщо ми хочемо займати гідне місце в світовій спільноті – маємо змінюватися і покращувати якість освіти.

На забезпечення якісної освіти мають спрямовуватися матеріальні, фінансові кадрові та наукові ресурси суспільства й держави.

Ідеологія нового Закону України «Про освіту», який вступив у дію 28 вересня 2017 року передбачає чіткий розподіл, повноважень в галузі освіти: центральні органи влади розробляють стратегію та забезпечують формування державної політики у сфері освіти, місцеве самоврядування відповідає за реалізацію державної політики у сфері освіти на відповідній території, заклади освіти організують освітній процес [1].

Відбувається реформування української школи. Оновлені робочі програми 5-9 класів. З вересня 2018 року нас чекають новації нових програм 10-11 класів:

- учень має право вивчати ті предмети, на яких від зосереджує увагу;
- вивчення інтегрованих предметів;
- 50 % предметів - обов'язкові, 50 % за вибором;

- збільшення обсягу годин «Природничих наук» (з трьох годин до чотирьох).

У заклади освіти зайшли діти з особливими освітніми потребами і йде процес створення необхідних умов для їх ефективного навчання.

Проте найважливішою новелою є нова українська школа. Що має змінитись?

- Освітнє середовище
- Інтегроване навчання
- Навчання має приносити радість дитині
- Внутрішній потяг дитини до знань
- Нові методики

Всі напрямки є важливими, але хотілося б зупинитися більш детально на освітньому середовищі. Адже якісне обладнання, необхідні стандартизовані умови нададуть вчителю можливість виконати в повному обсязі навчальну програму. Оскільки освітнє середовище – це сукупність природних, фізичних та соціальних суб'єктів, які впливають на формування учня, на його творчий, професійний та особистісний розвиток, сприяють становленню між суб'єктних взаємодій та особистісно орієнтованих педагогічних комунікацій в освітньому процесі, забезпечуються умови комфортної життєдіяльності учні в навчальному закладі та поза його межами – воно є важливим для дошкільної освіти, початкової школи і безумовно для вивчення навчальних дисциплін середньої школи.

Освітнє середовище у початкових класах має бути безпечним місцем, де діти відчуватимуть себе захищеними та в безпеці, де відбувається більшість навчальних видів діяльності [2].

Такий клас має відповідати розвивальним потребам дитини, особливо таким, як працьовитість, ініціативність, автономність, довіра, вміння вчитися, участь у виробленні спільних правил, розвитку і підтримці дружніх стосунків, співпраці.

Дослідження показали, що шкільні успіхи зростають, коли дитина здатна контролювати своє навчання. А тому важливо надати дітям можливість здійснювати вибір у класі і, відповідно, приймати самостійне рішення, усвідомлюючи при цьому їх наслідки.

З 1 вересня 2018 року у перших класах, які навчатимуться за новим стандартом початкової школи, має бути організовано вісім навчальних осередків.

У спеціальних методичних рекомендаціях прописані осередки для різних видів діяльності, розвитку та відпочинку учнів початкової школи.

Для вчителів першого класу рекомендовано необхідні матеріали для виконання Державних стандартів початкової школи (2).

Матеріально-технічна база навчальних кабінетів є фінансово-витратною і сьогодні, в зв'язку з дефіцитом коштів, підтримувати її у всіх навчальних закладах відповідно до положення про кабінет – неможливо.

Та концентрувати розміщення якісних кабінетів навчальних дисциплін в опорних навчальних закладах, колегіумах у відповідності до Закону України «Про освіту» місцевим органам управління освітою ніхто не забороняє.

Варто нагадати, що такі країни як Сінгапур, Японія, Фінляндія, Швеція, Норвегія та інші пішли значно далі, щодо освітнього середовища.

До 10 років при допомозі вчителя учні обирають майбутню професію і розпочинають напрацьовувати певний рівень професійності, мають якісну матеріально-технічну базу, яка щорічно переглядається на предмет морального старіння.

Це підтверджує необхідність консолідації всіх зусиль органів місцевого самоврядування, громади, місцевих органів управління освіти, керівників закладів освіти в створенні якісного освітнього середовища.

Список використаних джерел і літератури

1. Закон України «Про освіту» Відомості Верховної Ради України. – 2017. – № 38 – 39, (29.09.2017), ст. 380.
2. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja (Під. заг. ред. Бібік Н. М. – К: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. – 206 с.
3. Наказ Міністерства освіти і науки України від 15 січня 2018 року № 34 «Про деякі організаційні питання щодо підготовки педагогічних працівників для роботи в умовах Нової української школи».